

LA VETLLADA.

SETMANARI POPULAR

MEETING PROTECCIONISTA.

Dilluns vinent, á las 12 del matí, tindrà lloch en nostre Teatro principal lo *meeting* proteccionista, iniciat per la *Societat econòmica d' amichs del País*.

En vigílias de la gran manifestació que farà nostra ciutat contra 'l llibre-cambi, sòls tenim lo deber de recordar à nostres llegidors de dins y de fora, la necessitat de pendrer una part activa en lo *meeting*.

Se tracta de la vida del nostre comers, de la nostra industria y de la nostra agricultura; 's tracta de la sort de Catalunya, la més treballadora, la més avansada y la més rica de las comarcas espanyolas; per lo tant, interessos tan vitals requerexen un generós y suprem esforç de part dels fills de nostra terra.

Si 's decreta 'l llibre-cambi, s' entregarà 'l treball nacional à la ruïnosa competència estrangera y milers de treballadors quedarán reduhíts à la miseria. Si 's decreta 'l llibre-cambi s' arruinarà 'l mercat de Catalunya, superior al de tota Europa y Africa.

Avuy que fins los Estat Units d' América dirigeixen sas tendèncias al proteccionisme, avuy que la Inglaterra celebra meetings en lo mateix sentit se tracta de feros llibre-cambistas.

Es necessari, pues, que aixequém mòlt alta nostra veu, que fém arribar nostras justas y fundadas queixas al Govern y li demaném que, pera evitar conflictes se 'ns donga una seguretad de que s' abandonarà la ideya de regalarnos lo llibre-cambi, y 's renunciarà d'

una vegada als projectes reformistas que amanyaga la escola madrilenya.

Nosaltres que treballèm, nosaltres que produhim sabem que 'ns convé protecció pera nostras industrias y productos. Per lo tant protecció demaném à qui déu en justicia protegirnos.

La Redacció de LA VETLLADA s' adhereix ab tot entusiasme al *meeting* proteccionista de nostra ciutat y desitja ab totas veras que d' ell ixca lo crit de *¡Desperta ferro!* que salvi 'ls interessos del nostre Principat.

LOS ENEMICHS DE CATALUNYA.

Ao fá mòlts dias assistírem á nostre Teatro galantment convidats per la benvolguda *Associació Lliteraria* gironina, la qual honorava la memoria del virtuós sacerdot, del poeta espanyol y catòlich per exel-lencia, verdadera glória de la pàtria, D. Pere Calderon de la Barca. En aquella agradosa vetllada regná la més afectuosa expansió. La escullida concurrència d' abdos séxos que omplenava 'l colisseu aplaudia als nostres trovayres, que dedicavan las enmeladas flors de la inspiració y de la poesia al geni admirable dels grans pensaments y de las grans ideyas.

Lo dimecres prop passat acudírem també al Teatro, sèns havernos sigut tramesa esquila de convit al objecte, y sòls per la necessitat d' enterar als llegidors de LA VETLLADA de las ocurrencias notables de la ciutat. Mès la impressió que reberém fóu enterament diversa de la que 'ns causá aquella gran festa; y no podia succehir d' altra manera á qualsevulla que guardés sòn cor

lliure d' aspiracions bordissencas y conservés en ell una petita guspira d' amor á la religió, á las costums y á las tradicions de la terra.

L' objecte de la reunió, 'ls oradors que dirigiren la paraula al públich, la materia dels discursos eran altres tants motius pera que fós mirat aquest aplech ab fástich y ab greu tristura per tot bon gironí. No 's tractava, no, d' honrar la memoria del geni, ni d' escoltar los armoniosos accents de la poesia, sino de fer reviurer odis y rencors, y d' escalfar los caps de la gent treballadora ab las ardents fogaradas de la política. Los oradors que parláren foren: lo Sr. Pi y Margall, quals ideyas utópicas han regat ja ab sanch la terra espanyola; lo Sr. Sunyer y Capdevila, home sèns talen, inhábil imitador de Kan, de Fichte y d' Espinosa, tristement célebre per haver negat la existencia de Deu en un folleto, é insultat en las corts de 1869 á la Verge Santíssima, Primcesa amorosa del poble catalá; lo Sr. Almirall, catalanista extraviat, lo qual ab un zel digne de millor causa treballa sèns treva pera arrelar en nostra terra la mala llevor del federalisme.

Es inútil afegir que de la boca d' aytals *missioners* no 'n surtíren més que ideyas descabelladas, inexactituts garrafals, heretgias y principis condemnats per la Iglesia nostra mare; y que si 's permetéren fér esment de las glórias de nostra immortal ciutat fou sòls pera profanarlas. Estém seguríssims de que si haguéssen deixat per un moment sas fredas tombas los nostres avis, que moríren lluytan contra 'l gran Napoleon en defensa de la Religió y de la unitat de la pátria, á cops de socas d' escombra hauriau arrancat del Teatro y de la ciutat als oradors federalistas, que venian ab sas arengas á fér mofa y escarni de la fé y de la honradesa dels fills il-lustres de la católica Girona.

Ni la nostra voluntat ni 'l carácter d' aquesta publicació 'ns permeten fer un exámen de las doctrinas políticas que s' emitiren en la reunió que 'ns ocupa, doctrinas que vulla Deu no 'ns portin en un abisme avans de gayre temps, solament nos permetérem donar lo crit d' alerta á nostres compatricis, ja que 'ls enemichs de Catalunya s' organisan, y ab sa activa propaganda tractan d' acabar ab tot lo més gran, ab tot lo més noble y que té ab major estima 'l poble catalá. Avuy per avuy los capitals enemichs de Catalunya no són precisament los quins portats de sas miras absorvents y centralisadoras, y de sos somnis unitaristas tractan d' arrancarnos lo

poch que 'ns queda de nostra antiga grandesa, y ab una imprudencia temeraria y desconeixent las reals necessitats de nostre poble, 'ns van empenyent cap á la miseria ab lo sòl desitj de satisfer las mesquinas exigencias del dret modern ó las capritxosas indicacions d' una nació forastera; los enemichs actuals de Catalunya han nascut en nostra mateixa terra, parlan nostre mateix llenguatge; són aquells que ab la cobertora de catalanisme van en busca d' una autonomia antipatriótica y d' un provincialisme ó federalisme, que renega de la tradició religiosa, vida, glória y esperansa de nostra terra.

Lo catalanisme-federalista aborreix la tradició, que viu encara vida ufanosa en las páginas de las Crónicas y de las Histórias, en las parets de nostres temples y monastirs, en las rondallas que conta l' avi prop de la llar y en las cançons de nostra alegre jovenalla. ¿Qué seria de Catalunya lo dia en que 's logrés arrancarli lo segell de la tradició? Un cadávre inanimat, una flor sèns perfum. La corona de tendres llozers que ceneix sòn front li cauria marcida; 'ls raixs resplendents de glória que cercan sòn escut s' apagarian de sopte com s' apagan los brillants estels tantost avansa la negra nuvolada precursora de la tempestat. Lo dia en que la tradició religiosa desaparegue de nostra terra desapareixerán ensemps las alegres festas majors, los aplechs, los *Rosers* y las *Minervas*, que són las grans diadas de nostres pobles y vilas; se perdarán las poéticas romerías als santuaris, que coronan los cimels de las montanyas; no 's parlará més dels senzills y honestos balls populars; las sanas costums que 'ns ha tramés nostra aviórgloriosa, la bona fe característica de nostra terra, lo respecte á las autoritats divinas y humanas, la germanó entre l' amo y lo treballador tot se 'n anirá aygua avall, arrossegát per la corrent impetuosa de la revolució.

Hi ha institucions que tenen entre sí una correlació tan íntima, quals interessos són tan reciprochs y qual existencia está unida per llassos tan estrets que la glória ó la decadencia de la una han d' ésser precissament la grandesa ó la ruina de l' altra. En aquest cas se troban la Religió y la Societat. La Religió sèns la societat no té modo de sér, aixis com tampoch la Societat sèns la Religió; de manera que abdos són inseparables, de lo que resulta que han de tenir interessos comuns, una mateixa vida. Per lo tant lo catalanisme que ataca á la Religió santa y gloriosa de nostres pares, que la persegueix, desde

las planas del periódich, desde la tribuna del club ó desde las foscas cavernas de la masonería, fereix á la Societat en mitj del cor, y en sa conseqüencia pertorba 'l benestar y la felicitat del poble.

Temps enrera 'ls espanyols que feyan traició á la Pátria y 's passavan ab los gabaits se 'ls coneixia ab lo motiu d' *afrancesats*: avuy s' anomenan catalanistas-federalistas los que volen perdre á Catalunya, y són sos principals enemics.

Z. Z. Z.

LO SENYOR DELS ESTELS.

La nina n' era malalta,
y lo cor d' angústia ple,
sa mareta la vetllava,
la vetllava al costat sèu.

«—Mareta, ¿quí fá brillar
las estrellas en lo cel?

—Lo Senyor que tot ho pót,
filleta, lo Senyor Dèu,

—Dèu esser un gran senyor,
mare 'l senyor dels estels.

—Es lo amor dels amors purs,
llum de llums, omnipotent,
es lo Senyor dels senyors...

—Mare, jo me 'n vaig ab ell.
Vull esser estel, mareta,
quan demá 'm despertaré.
Adeu, mareta; me 'n vaig
ab lo senyor dels estels. »

!Ay!... La nina n' era morta,
y sa mare, al costat sèu,
n' estava ab lo cor sagnant,
ploran llagrimas de fel!...

Victor Balaguer.

MEMORIAS D' UN ESTUDIANT.

III.

Los regalos de la meva bona mare posaban al pobre mestre entre l' espasa y la paret: ó s' habia de resignar á no menjar pa de forment

ó bé á soportar per espay de sis horas cada dia mas contínuas travessuras que relaxaban la disciplina del estudi. Lo sèu deber en tal circunstancia hauria sigut ó aplicarme la lley com als altres, ó aconsellar á mos pares que no 'm fessen estudiar més, perquè per altra part lo rigor hauria donat en mi lo mateix resultat que la laxitut. Hi ha caps tan destornillats contra 'ls quals s' hi estabellan tots los sistemas d' educació, y que no admeten altre magisteri que l' inexorable garrot dels fets y la experiencia. Més si la passió del interés muda 'l criteri moral de molts homes d' elevada educació, ¿cóm més no 'l mudarà la dura, la crudel, la implacable necessitat, sobre tot tractantse d' un home senzill y fins rudo que no era ni podia sér altra cosa que un artista de pegar natas? Aixís es que continuaba la indisciplina en l' estudi, y jo seguia gosant aquella vida inútil de poca vergonya, que barrant en los noys tota conciencia de deber, empederneix lo cor y céga tota rahó, fentlos obrar com si no haguessen vingut en lo mon no més que per jugar y riurer. Aixó, que durant l' infancia no es més que lleugeresa. á no tardar se transforma en insolencia, y quan lo foch de las passions juvenils s' ajunta á semblant estat de sentiments, aquells rasgos que semblaban no més que tristas capritxadas se converteixen en l' habitual despreci de tota lley y obligació, y acaban molt sovint en la degradació, en lo vici, en lo crim. Lo práctic y lo sério del cas val la pena de preguntar que es lo que en últim resultat se déu fer d' un que 's trobi en semblant estat de de displicencia. La experiencia y la reflexió are 'm fan respondrer ben senzillament: ab semblants génis no 's espera cap resultat ni del cástich ni de la tolerancia. Lo primer no logrará mes que tornarlos estúpits ó llansarlos á terribles desesperacions, lo segon no farà sinó habituarlos á faltar impunament á sos debers. ¿Quín remey donchs hi ha? Fer de manera, no precisament de castigar la falta sinó de evitarla y s' evitará privant al noy de la llibertat de cométrerla. Axó sempre es posible, porque si 'l noy arriba á ser d' un geni tan maligne que res puga en ell la disciplina interna d' un bon col·legi, se 'l subjecta á la dominació del treball, se li fá sentir lo fibló de la necessitat, que en tal cas es lo gran mestre pera ensenyar lo valor de la vida. Més los meus pares volian reduhirme al deber durant las horas d' estudi deixantme lo restant del temps en llibertat d' amohinar á tot lo poble y fer de las mevas, empenyo impossible, perquè la educació déu sér

una, constant y ben enllassada. Molts són los que creuen que educar un noy es enviarlo á la escola, y carregan tota la responsabilitat al pobre mestre, que may podrá fer res de profit sino l' ajudan 'ls pares.

La meva familia comensaba ja á preocuparse seriament de mos destins, perque veyia que passaban dias y mesos, y lluny de aprofitar en lletras y comportament, era jo cada dia més tonto y més pervers. Lo mestre comensaba ja á perdre la paciència, y apesar dels regalos, omplia sovint las orelles del meu paredihentli que jo era inaguantable, lo qual era causa de que aquest me castigues brusquement y sèns resultat y jo cobrés cada dia més odi á la subjecció paterna. La mare, veyent que eran inútils los seus bons cuydados habia tret ja la racció al mestre, y aquest, furiós llavors contra mí, mostraba un zel tan ardorós en repartirme cinglantadas com ans lo manifestaba en ferme patétichs sermons.

Aborrit jo cada dia més de las lletras y dels cástichs del meu pare, lo meu géni posaba cada dia mes feresa, y 'm desfogaba portant á cap novias y més dolentas diabladuras. Jo era 'l qui organisaba quadrillas pera sortir á las nits; corrent los carrers, tirant rochs á las portas, trencant los vidres de los finestras y donant mal temps á tots los vehins del poble. Jo era 'l qui dirigia las pedradas ab lo que 'ns trencabam 'l cap los dias de festa, 'l qui penjaba mes llufas lo dia dels ignocents, lo qui feya caurer los plats de las finestras la matinada dels Reys, lo qui á tothom bescantaba, motejava, enfadaba y aborria.

Lo mèu bon avi tingué un bon pensament, y fôu lo probar de ferme pendrer afició á la agricultura, aconsellant als pares que 'm fessen estudiar més, y que m' inclinessin al estudi més positíu del conreu dels camps y cuydados de la propietat. Ho vaig probar uns quants dias, més com ja estava massa fet á viurer ab la esquena dreita, era imposible ja l' avesarme á aquella vida activa y laboriosa. No m' agradaba sinó perque 'm veyia lliure d' anar á estudi, més no compareixia á la treballada sinó las horas de fer beguda, y tots los meus travalls se reduhian á cassar nius, agafar aucells y rodar com un vagamundo d' una masia á la altra. Veyent lo pare aixó 'm torná remetre al mestre donantli sobre mi ámplias facultats, de manera que l' estudi acabá de sér pera mí un lloch de torment.

Fastiguejat de véurem malvolgut á tot arreu, odiat pel mestre, ridiculizat per mos germans y condeixebles que tots m' aventatjaban, poch apre-

ciat per ma propia familia, comensáren á passar-me pel cap pensaments de fugir de casa y anar per las mevas. Me semblaba que 'ls pares me tractaban injustament, que 'l mestre 'm volia mal, que tots los que 'm corretgian s' habian coaligat pera fer de mi una pobre victima. ¡Insensat de mi! tenia una vena als ulls que 'm privaba de veurer qui jo era, y atribuhia als demás la causa de la meva desgracia quan bastaba que mudés de conducta pera sér felis y apreciat de tothom.

Per alta part, tenia jo una imaginació viva y exaltada, que 'm feya mirar lo mon com un verjer encantat que jo debia recorrer, figurantme que lluny de ma familia trobaria aquella llibertat de fer lo que 'm dongués la gana, que era 'l meu ideal, sèns pensar que en aquesta llibertat habia de trobar la esclavitut més trista y desastrosa.

Quan comensan á abrigarse tan descabelladas intencions, s' aumenta l' atreviment, no hi ha ja cástich que imposi, y 's tira lo que 's diu la capa al toro. Aixis es que las mevas fetas eran cada dia més insoportables, sobre tot, las relacions entre jo y 'l mestre eran ja extremament tirants, y tan anaba 'l canti á la font que s' habia de trencar.

Era un dia plujós d' ivern qual recort no 's borrará may de mà memoria. Si hi ha algun mestre que 'm llegeixi, ja convindrà en que 'ls dias de pluja son temibles en un estudi, perque no hi ha qui aguanti en los tals la exaltació de nervis, los crits y la gatzara dels noys, que senten lo temps ab mes pressió qu' un barómetro. Aquell dia eram una colla de cara á la paret, mes no á la de la escola sino á la del corredó que donaba á una eixida, lloch qu' ens habia destinat lo mestre, posantnos un vigilant, á fi de que no fessem nosa ni interrompessem la marxa de las seccions. La pluja anava caygent pausada ab aquella fressa tan manyaga que 'ns convidaba al son ó á la travessura; un hermos y lluent gat negre roncaba adormit sobre una cadira en l' extrem del corredó, y 'l gos del mestre remenant la cua venint d' aci y d' alla jugant y escopsant los rosegons de pa que l' hi tirabam. De promte m' acut una idea rara, digne d' un cap que com lo meu no pensaba sino en inventar desórdres. Prench lo sach d' un de mos companys, (lo qual era en temps de pluja 'l nostre parayguas), y amanyagant al gos, ab la meva trassa lifico dintre: agafó tot seguit lo gat negre, y en un moment quadaren gat y gos enterament lligats dintre del sach.

Llavors comensá una lluyta estranya y encarnissada impossible de descriures: lo sach rodaba y rebutia com una pilota d' un cap al altre de corredó, los bufets, los lladruch y los *marramaus* arribavan á esgarrifar, y 'l sach botant continuament anunciaba que las dos bestias sostenian dintre una guerra á mort. En lo més empenyat del combat compareix lo mestre, y al véurer tal escándol comensa á repartir bergassadas á dreta y esquerra. Més volgué la mala sort que en aquell moment se deslligés lo sach, y sortint primer lo gat furiós li salta á la cara, clavantli las urpas y fentli tan fondas senyals, que quan se 'l tragué de sobre quedá terriblement ensangrentat y desfigurat. Espantat jo d' un percans tan grave del qual n' habia sigut la causa, no tinguí valor d' arriscarme al terrible cástich que sèns dupte m' esperaba, y cedint á las ideas que tan temps bullian en món cap emprenguí la descabellada resolució de fugir del poble y de la casa paterna. Y velshi aqui que ja 'm tenen caminant per mon enllá en busca d' aventuras.

(*Seguirá*)

LO MARTIRI DE SANT SEVER. (1)

A MÓN ESTIMAT AMICH

D. BONAVENTURA BASSEGODA AMIGÓ.

--¡Barcelona adeu,
Perla de la riba!--

I.

Lo pretor Daciá—n' ha vingut de Roma
per' traure als cristians—de tot Barcelona.
Lo Bisbe Sever—no dorm ni reposa
y anima als fidels—desde la Seu nova
ab sentits dictats—y paráulas bonas;
Lo Sant Esperit—per lo temple vola
y l' inspira mès—y l' hi dóna gl'oria.
Fins los descreguts—l' admiran y ploran.
Lo poble 'l segueix—y encisat l' escolta
desde 'l Mont-Taber—á ia antiga Boria,
del Castell de Port—á la platxa hermosa.

(1) Poesía premiada en lo Certámen d' enguany de la Joventut Católica, ab la Medalla de plata, oferta per lo Il-Im. Sr. Arquebisbe de Sevilla.

II.

De bon dematí—lo Bisbe partia
s' en vá á predicar—la lley benehida,
la fe de Jesús—y l' amor divina.
Los soldats romans—d' aprop lo seguian,
quan passa 'l portal—endarrera 's gira
y 's guayta á mirar—las torres antigas
que vora la Seu—la plana vigilan:
—¡Barcelona, adeu,—perla de la riba!
claveller florit—tot voltat d' espinas;
no reposaré—segons jo volía
dins de Santa Creu—ma joya esquisida,
¡cóm t' anyoraré—bella patria mía!
¿quí 't sabrá fer gran?—¿quí 't sabrá fer digne?

III.

Cami del Vallés—Sant Sever marxava,
ab tres sacerdots—que l' acompanyavan
ab túnica gran,—capell de badana,
ab la fé en lo cor—y al pit bon coratge.
Travessan lo plá,—pujan la montanya
y 'ls turons coberts—de plansons y d' arbres,
d' herbas y de fiors—d' auçells y de matas,
d' ayres de la mar—y de tramontana.
Baxan á una vall—molt fresca y gemada;
Castell Octaviá—al lluny ja atalayan
ab tres murallons—sis torres quadradas.
S' aturan á un camp—abans d' arivarhi;
troban un pagés —de bonas usansas,
que serveix á Deu—y als pobres ampara.
Sant Sever té set—y 'l pagés l' hi allarga
la gerra mellor—d' aygua regalada
fresca com al matj—las rosetas blancas.
Alli hont beu lo Sant —altre font hi esclata;
al pagés Medí—l' hi plau lo miracle;
fabons qu' ha sembrat —promte verdejavan,
sòn camp benehit—tindrà grans anyadas,
la gracia de Deu—alli s' es posada.

IV

Las gents del pretor—al Sant perseguexen
armats de destrals—de llansas y fletxas;
soldats y lictors —per tot l' escometen
per cimas y valls—per turons y serras.
Al hort d' en Medí—arriban depressa;
los fabons granats—á la faus esperan,
—¿Haveu vist passar—á l' hora primera
Lo Bisbe Sever—tot vestit de negre?
—Lo Bisbe passá—quan feya la sembra.—
Los soldats se 'n van—y un torn endarrera

—¿ Vos sou cristiá? —No m' en pendeixo.—
 Ja me 'l posan pres—y entre acers lo menan
 al castell d' August— que es á tret de pedra
 ahont Sant Sever—tot resant s' espera,
 s' espera pregant—pels que l' aborrexen.
 Ja 'l tenen lligat—y tots l' hi oferexen
 per' renegá á Crist,—honors y riquesas.
 Sever mítx somriu—y resa que resa.
 No hi valen rahons—per fer mudá als héroes,
 als héroes cristians—que á Roma menysprean.
 Del Bisbe al davant—tots als seus fereixen
 també al bon Medí—lo cor atravessan.
 Sever conmogut—valent ho contempla
 y ferm com lo pi—rebuja la ofrena
 dels butxins cobarts—que encar' l' hi prometen
 tresors y poder—y joyas y terras.
 Un mal capitá—veyent sa fermesa
 l' hi clava en lo front—un gran clau de ferre.
 Lo sant cáu ferit,—resant agoneja.
 Los altres lictors—vuyt claus l' hi afegexen,
 corona capdalt—n' hi fan á la testa
 corona sublim,—gloriosa y excelsa;
 cada clau, un ratx—de llum sempiterna,
 cada ratx de llum—reviva una idéa.
 Sant Sever es mort,—al cel ja l' esperan.
 Al Castell August—n' hi fan una esglesia,
 los frares benets—hi guardan las cendras
 del Bisbe Sever—adins d' una arqueta.
 Lo bon Sant Cugat—tambe allí l' enterran.
 ja hi fan un convent—que es obra perfeta
 ab cloquer ayros —y claustre de pedra
 y un retaule gran—pintat de ma mestre.
 Las cendres del Sant—grans miracles feyen;
 las de Sant Sever—á un bon rey guarexen
 al rey Don Marti—que en professo feta
 las porta á Ciutat—ab pompas y festas,
 las porta á la Seu—la joya més bella;
 y allí encara hi son—pels segles dels segles,
 hi son per recort—y memoria eterna
 d' aquell Bisbe sant—que en la gloria vetlla
 per nostra ciutat— que sempre l' venera.

Artur Masriera y Colomer.

Correspondència.

Sr. Director de LA VETLLADA .

Montagut 31 de Maig de 1881.

Molt Sr. meu y distingit amich: Ab una
 solemnitat may vista se celebrá lo
 Diumenge passat en aquest poble la conclusió del

mes dedicat á la Mare del Amor hermós. L' altar
 major de l' Esglesia parroquial fôu adornat ab to-
 ta elegancia, no baixant de 80 los ciris que hi
 cremavan. Lo que més atragué la admiració pú-
 blica, foren dos grans flors de adzavara, que co-
 locadas en los cantons del presbiteri féyan l' ob-
 jecte de dos magnífichs candelabros. En cada una
 d' ellas y colocats al extrem de sas diferents ra-
 mificacions. cremavan 24 ciris.

Ja pot comptar V. com gosavan nostres cors
 aixis qu' entravan á l' Esglesia. Y sobre tot quan
 los ulls se fixavan al centro del altar, hont, dessota
 rich dosser, resplandía l' imatge de la Mare de
 Deu, que allí 'ns esperava pera rebre nostres ho-
 menatjes y derramar en nostres cors las dolçuras
 espirituals.

A las 6 del matí hi hagué comunió general ab
 plática preparatoria que digué Mossen Fran-
 cisco Avellana, Missionista de Banyolas. Passá-
 ren de 250 las personas que concorreguén á dit
 acte; séns contar las que havian combregat en la
 primera Missa. Durant la comunió 's cantáren per
 la acreditada capella d' Olot, ab acompanyament
 d' armonium, lletretas pròpias de tal acte.

A las 10 se cantá per los mateixos un solemne
 ofici, y á sòn acabament nos doná un bon rato lo
 jove P. Roca, escolapio d' Olot, deixantnos re-
 crear las orelles ab lo cant d' una lletreta en to-
 nada de *barcarola*; jogant sa veu de tenor, de la
 manera que acostuma y que tan renom li está do-
 nant.

A las 3 de la tarde se començá la funció de
 despedida, cantanse las cinch ave-marias y publi-
 cant las glórias y grandesas de Maria immaculada,
 l' eloqüent y zelós Missionista precitat; terminant
 la funció ab lo *besamans* al qual acudí tothom. Du-
 rant tan imponent y conmovedor acte 's cantaren
 las lletretas de despedida, desempenyant un bri-
 llant paper en sa execució lo referit P. Escolapio
 y 'l baix Mossen Francisco Pósas, Vicari d' Olot, y
 no deixant res que desitjar l' altre tenor Sr. An-
 glada aixis com lo jove que tocava l' armonium
 Sr. Sitjós y 'l noyet que cantava de tiple.

Per lo dít podrá comprendrer, Sr. Director,
 que encara no ha pas mimvat del tot en los cors
 dels fills de Montagut la fé de sos Pares. Aixís
 acabém de probarho y aixis continuarem pro-
 bantho ajudant Deu.

Dignes, Sr. Director, admetrer los sentiments d'afecte de qui, facultantlo per fer de la present l'us que millor li aparega, s'ofereix S. S. S. y amich

Q. B. S. M.

RAMON FERRUSSOLA Y FEIXAS.

Crónica General.

Nostre Il·lm. Prelat está ja bastant aliviat de la indisposició que l'obligá suspender la Sta. Visita. Li desitjem prompte un total restabliment.

—Dilluns vinent, com saben ja nostres llegidors tindrà lloch en lo Teatro Principal la manifestació proteccionista. Assistiran á ella, segons tenim entés D. Joseph Alvarez Mariño, Diputat á Corts pel districte de Vilademuls y secretari de la Comissió permanent de Senadors y Diputats catalans; lo Director del periódich *La Mañana* D. Pere Diz Romero y l'ex-diputat per Figueras D. Ricardo Ayuso; D. Joaquim M. de Paz, Senador y D. Manel Henrich, candidat oficial per Figueras. També vindrán corresponsals de molts periódichs. entre ells los de la *Crónica de Cataluña*, *El Diario de Barcelona*, *El Diluvio*, *La Publicidad*, *La Correspondencia* y *La Vanguardia*.

La entrada al Teatro será libre poguent ocupar lo públich qualsevol localitat. La comissió sòls se reserva 'ls assientos que 's col·locarán en l'escenari y seti de la orquesta, hont no 's permetrá entrar sino mediant papeleta.

Los Srs. Sócis de la *Económica* podran passar á recullirla á la Secretaría de la Societat ahont se 'ls hi reservarà fins á la tarde de demá de 3 á 5.

—Dimars ab lo tren de dos quarts de quatre arribá á Girona lo Sr. Pi y Margall, acompanyat del Srs. Sunyer y Capdevila, Almirall y altres. En la Estació fou rebut per un petit grupo de correligionaris y alguns curiosos. Certament nos sembla que mereixia una rebuda un poch més animada l'escriptor públich y conseqüent polítich Sr. Pi.

A las 10 aproximadament comensá en lo Teatro la conferencia política que donáren lo Sr. Pi y 'ls que l'acompanyavan. Assistíren lo comité republicá d'aquesta ciutat, una comissió de Figueras presidida per Sr. Matas ex-gobernador de la Provincia, los Srs. Sunyer, Almirall y alguns altres. Lo Teatro estava bastant plé entre curiosos y federales.

Comensá la conferencia lo Sr. Sunyer y Capdevila, 'l qual respectant los sentiments religiosos de Girona, que gracias á Deu encare 's conserva católica en sa inmensa majoria, se contentá en fer la historia de la sua vida política, durant la qual sempre ha sigut conseqüent, y recomaná als seus correligionaris que fomenten la unió aixis com se uníren en épocas passadas y que prengan per jefe al Sr. Pi, que per sos principis sos esforços, conseqüencia y zel mereix dirigir són partit. Al Sr. Sunyer seguí 'l Sr. Almirall qui després de saludar á Girona y recordar alguns de sos fets histórichs més memorables intentá ab la història demostrar los fonaments que en ella hi troba 'l partit republicá; y de 'ls diversos costums, idiomas y lleys que 's veuhen á Espanya ne féu arguments pera demostrar la necessitat dels estats independents y federales, y parlant de la qüestió económica digué que sòls ab la república federal pot sortir Catalunya de la trista situació en que 's troba. Lo Sr. Pi també féu gran elogi de la historia de Girona y principalment del gran nom que 's guanyá á principis d'aquest sigle, volent demostrar que la federació ja l'havian feta nostres avis quan se coaligaban pera defensar la pátria, formant juntas de defensa en cada poble y aquestas juntas se unian ab las provincials, las quals se federavan ab la central. També digué que la unitat nacional es la causa de los mals que 'ns afligeixen, y que ab la federació se simplificaria la administració, millorant lo credit de nostra pátria. Digé que l'únic medi de conduhir la societat á bon fi era 'l pacte y la federació, ab la que estinguéssen enllassadas las municipalitats, las provincias y 'ls reyalmes.

Los Srs. Sunyer y Almirall parláren en catalá y 'l Sr. Pi en castellá. Aixis terminá la conferencia donada per los Srs. Pi y companyia, que sembla han determinat recorrer la major part d'Espanya fent propaganda per una idea que á nostre modo de veurer será sempre idea, perque, al menos del modo que la predican, es irrealisable. Al menos se contentassen aquesta gent á recorrer los pobles predicant aquestas utópicas doctrinas y no barreixessen ab sos discursos blasfémias, impietats é insults á la Religió y sos ministres. Dimecres marxá altre vegada cap á Barcelona 'l Sr. Pi, acompanyantlo alguns dels seus correligionaris.

—Llegim en nostre estimat colega *La Ilustració Catalana*:

Dijous á la nit va donarse en lo degá dels nostres teatres lo benefici del mestre Goula, estrenantse l'opereta catalana en un acte, *A la vora del mar*, composició d'aquest hábil director sobre 'l llibret escrit pel distingit poeta don Dámas Calvet. Van obtenir aqlausos tots los números de l'obra, molt especialment lo preludi que 's va répe-

tir á instancias del públich. Apart de las condiciones de la partitura y de las simpatías que s' ha guanyat en Barcelona son autor, afavoria l' éxit de la opereta la circumstancia d' ésser la primera que 's cantava ab llibret catalá, feta excepció del ensaig del mestre Rodoreda, que apuntavam més amunt. A pesar de totas aqueixas circumstancias que s' ajuntavan pera contribuir al éxit de l' obra del senyor Goula, no cal amagar que está lluny d' haver ocupat tant l' atenció de nostre públich com s' esperavan alguns. ¿Será tal vegada que aixó obeheix á la mateixa causa que retréyam anteriorment, ó que l' opereta del reputat mestre catalá no ha resultat ésser tot lo que del talent de son autor se 'n esperava 'l públich? Tal volta, sens que pretenguém negar lo merit de l' obra, nos acostariam á la veritat atribuhint lo fet á la influencia de las duas causas apuntadas.

—Noticias de Roma anuncian que hi ha arriuat sens novetat la peregrinació de Barcelona.

—Han terminat ja las festas pera celebrar lo segon Centenar del virtuós sacerdot y poeta D. Pere Calderon de la Barca; ja 'ls forasters que havian acudit á Madrid han tornat á sa terra, menos contents de lo que 's pensavan, puix que las festas no han pas sigut tan lluhidas com s' havia anunciat. Ab tot podém estar contents los católichs de que s' hagia escullit un sacerdot, modelo d' escriptors y que visqué en plé sigle XVII, pera dedicarli estas festas á las que s' ha associat tota Europa. Sembla que no s' ha pogut donar á estas festas lo carácter que certa gent volia y que s' ha vist en alguns periódichs y fins discursos pronunciat's á Madrid. Algunas espresions que 's pronunciarén á Madrid y al Escorial han ocasionat protestas de part del Sr. Menendez Pelayo y d' un distingit inglés, los quals han defensat á la Espanya antigüa dels insults que li donavan personas que volen passar per il-lustradas.

—A Barcelona s' ha nombrat una comissió pera erigir un monument á Cristófol Colon. També la junta constituída á Madrid ja fa temps y que té recullits alguns mils duros, torna á remenarse. Molt just seria que 's Espanya demostrés de alguna manera agrahida al sabi Genovés que li doná un nou mon.

—Hem rebut l' últim número de important *Revista Popular de Conocimientos útiles* que ab molta accepció 's vé publicant á Madrid y de la *Ilustració Catalana* que publica 'l retrato de Calderon.

—Ab motiu del Centenar de Calderon un sabi alemany ha escrit á la Academia Espanyola una notable carta llatina. La Academia ha enca rregat la contestació, també llatina, al jove Sr. Menendez Pelayo, 'l qual ha complert l' encarrech ab vera satisfacció de tots los académichs.

Butlletí religiós.

QUARANTA HORAS: Demá comensarán en la iglesia de S. Feliu. Las horas d' esposició serán: al matí de 8 á 11 $\frac{1}{2}$, y á la tarde de 6 $\frac{1}{2}$ á 8 $\frac{1}{2}$, y continuarán en la mateixa iglesia fins al següent diumenge inclusiu.

—Demá en la iglesia del Mercadal la confraria del Roser celebrarà la festa de Cincogesma. Al matí hi haurà ofici, y á la tarde rosari, sermó y professó.

—Dillans en la mateixa iglesia se celebrarà la conclusió del mes de Maria, ab la solemnitat dels anys anteriors.

—Continúan en la iglesia de S. Lluch los exercis del *Mes de Jesús*. La funció es á las 6 y á las 11 del matí.

Mercat de Girona del 28 de Maig de 1881.

BLAT blancal de la Selva de 18 á 19 pessetas quarta.—Blat fort d' Ampurdá de 15'50 á 17.—Mestall de 13 á 14.—Ségol de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Cibada de 8 á 8'50.—Bessas de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 12.—Mill de 13 á 13'50.—Fajol de 11 á 11'50.—Fabas de 12 á 13.—Llegums de 11 á 12'50.—Fasols de 18 á 19.—Ciu rons de 22 á 40.—Panís de 16 á 17'50.

VINS. AMPURDÁ. *Culera, Llansá, Espolla, Rabós, Garriguella y Vilajuiga*: negre de 44 á 56 pessetas carga; Garnatxas de 70 á 80; Rancis de 75 á 86. AMPURDÁ BAIX *Viladesens, Camallera, Vilahur, Gahusas Garrigás y Vilopriu*; Negres de 34 á 46 pessetas carga; Garnatxas de 58 á 66; Rancis de 64 á 72.

OLI: á 9 pessetas mallal.

FARINA: 1.ª classe de 17'50 á 20 pessetas quintá
2.ª classe de 14 á 17 3.ª classe de 9 á 14.

OUS de 24 á 26 quartos dotzena.

BESTIAR: *Bous* de 1'50 á 1'75 pessetas carnicera: *Xay* del pais á 2'50:

Los preus exposats son tots lliures de drets de portas.

Lo mercat d' avuy no ha pas sigut menos concorregut que 'ls anteriors. S' han comprat molts caps de bestiar pera Barcelona y França.

Los blats tenen tendencia á la puja aixis com també 'ls vins bons.

Aquesta setmana hem tingut una plogudeta, la qual, encare que un poch tardana, ha sigut molt profitosa.

La setmana entrant comensarán los treballs de la sega, esperantse una mitjana cullita de blat.